

שליחות ציירים עם

הם לא רגילים לדבר, בוודאי לא להתראיין. עבורם, התמונה מדברת יותר טוב ממילים. הם המומחים לספרים, שבהם הציור הוא העיקר, והטקסט רק מלווה אותו - ספרי ה'קומיקס' האהובים על כולנו. ♦ לכבוד חג הפסח, החג שבו כולנו מדברים ומספרים וכל פה-סח, מתראיינים ל'קו עיתונות דתית' ארבעה מבכירי הקומיקסאים החרדים: גדי פולק, דוד גולדשמיט ('גולד'), דוד ביכמן ומנחם תעזי ♦ לחלקם זהו ראיון ראשון מסוגו, כאשר הם מדברים על מילים שמאחרי התמונות, ועל תמונות שמחליפות את המילים ♦ קומיקסאים מדברים

אליהו רובינשטיין

ציור של גדי פולק

פסח מתקרב, ורבים מאיתנו ממהרים אל חנויות הספרים, כדי שלילדים יהיו ספרים נקיים לפסח ולנו יהיה קצת שקט. מגיע לנו לנוח מעט בחול המועד (בין טיול לטיול), לא?

אז, כמו שאוהבים עיתונאים לכתוב: מה קורא בשוק הספרים? מסתבר שהמדף החם ביותר, הוא מדף הקומיקס, ואפשר להבין מדוע. הקומיקס יפה יותר, 'ח' יותר, מרתק יותר, מהיר יותר, צבעוני יותר וזורם יותר מכל ספר ילדים ונוער אחר. מדף הקומיקס מוכר יותר, ללא השוואה מול כל מדף אחר. אפשר בהחלט לפרגן ליוצרים, כי מדובר אכן בספרים עם השקעה עצומה לכל אורך הדרך, ספרים שיש בהם לעתים מאות ציורים ברצף.

לרוב הציירים המובילים בציבור החרדי, יש מכנה-משותף ברוב המקרים. רובם התחילו לצייר, עוד מאז שהם זוכרים את עצמם. רובם זכו לעידוד הסביבה במידה זו או אחרת, רובם עברו קורסים מסויימים כדי לשפר את היכולות. אבל כולם, ממש כולם, רואים בציור הרבה מעבר לפרנסה גרידא. בשבילם זו שליחות של ממש, ואולי זו הבשורה הטובה ביותר עבור הציבור, שאוהב את מה שהם מציירים. הציירים שלנו חשים שליחות, להשתמש בכישרון שנתן להם ה', כדי להעביר מסרים חינוכיים ולימודיים. אם בצורה מפורשת ואם בצורה נסתרת, כי הציור לדבריהם, הוא שפה בפני עצמה. בבחינת כבוד את ה' ממכחולך. לכתבה הזו ביקשנו לשוחח, דווקא עם ציירים שהתפרסמו ביצירות "קומיקס", וזה לא אומר שום דבר על הציירים האחרים. מה גם, שהמינוח "קומיקס" הוא רחב למדי.

גדי פולק

"הציור הוא כלי חשוב לחינוך ילדי ישראל"

אחד מגדולי הציירים שלנו, הוא כמובן ר' גדי פולק, שספריו נמצאים (כמעט) בכל בית יהודי. פולק הוא צייר מפורסם מאד ובעל הכרה בינלאומית, אך באותה מידה, ממעט מאד להתראיין ובשנים האחרונות חדל מכך כליל.

אני מנסה לנצל את הידידות בינינו ומשכנע אותו, שהציבור ירוויח מזה. אבל כשאני פותח ושואל אותו, מתי הפך לצייר, הוא מתרעם במקצת. "אני אומנם מצייר, אבל משתדל לא להיות צייר".

סליחה, אז מה אתה?

"אני משתדל להיות אברך".

בהמשך אני מבין, שזו לא סתם תשובה על סדרי עדיפויות בחיים, אלא גם הגדרת הציור, כשליחות חינוכית ותורנית, חלק ממכלול החיים של אברך יהודי.

יש ציירים עם סגנון אחד. אצלך, עושה רושם, אתה מדלג מסגנון לסגנון, עד שלפעמים קשה להכיר אותך. אולי רק בזכות האיכות...

גדי פולק: "זה נכון. אני באמת עושה סגנונות שונים, ולפעמים אני לא מזהה את עצמי... הנה, עכשיו אני עושה ספר שונה מכל מה שעשיתי עד עכשיו. בכל ספר אני משתדל להתאים את הסגנון לרעיון של הספר, לגיל הקוראים, למסר. יש ספר "רציני" יותר ויש פחות, והתוצאה היא בהתאם. לא הרי "פורימפיל", כ"הגדה של פסח", ושניהם לא דומים לסידרת תיקון המידות. או ברכת המזון שציירתי, שהוא ספר מאד רציני ולא בסגנון קריקטוריסטי בכלל".

תגובות הציבור ליצירות, עוזרות לך?

גדי פולק: "כמו כל יוצר, אני אוהב מאד לשמוע תגובות. זו הדרך כמעט היחידה שלנו ללמוד על עצמנו ולפעמים גם להשתפר. אנשים שרוצים להתקדם, יודעים שהביקורת שווה זהב, הרבה יותר ממחאות כפיים... אבל בדרך כלל, אנחנו מקבלים רק אחוזים

